

Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Vadgazda mérnök alapképzési szak

**Ponty és szürkeharcsa tógazdasági
termeléstechológiájának összehasonlítása**

Belső konzulens: Dr. Herczeg Béla

Főiskolai tanár

Vidékfejlesztés és Fenntartható

Gazdaság Intézet

Készítette: Máté Szabolcs

Vadgazda mérnök BSc

2025

TARTALMI KIVONAT

A halhús, mint korszerű táplálék jelentős szereppel bír az élelmiszerek között. A halhús jelentőségét elsősorban a magas fehérjetartalmának, az esszenciális telítetlen zsírsav összetételének és a könnyű emészthetőségének köszönheti. Az éves halhúsfogyasztás világszerte átlagosan 26-27 kg/fő/év, míg a hazai halhús fogyasztásunk éves szinten lassan, de növekszik, amely jelenleg megközelíti az 5-6 kg/fő/év értéket. A halfogyasztással ellentétben a magyar haltenyésztés évről-évre fejlődik és látja el a hazai és a külföldi piacokat egyaránt. A hazai piacok legnagyobb volumenben keresett halfaja a ponty, amely az összes hazai haltermés közel 80-85 %-át adja. A harcsa is gazdasági szempontból nagy jelentőséggel bír, egyrészt értékes halfajunk, másrészt a harcsa rendszerint jó sporthal, ennek ellenére a harcsát leginkább a tógazdaságok mellékhalaként állítják elő. A szakdolgozatom elkészítése során két magyarországi halgazdálkodással foglalkozó cég segítségét kértem, amelyek információkat szolgáltattak a ponty, ill. a harcsa termelésével kapcsolatban. A két vállalkozástól kapott információkat strukturált interjú keretében gyűjtöttem össze, és rögzítettem, amelyet a két cég vezetőivel előzetesen megbeszélte időpontban bonyolítottam le online keretek között. Az Aranyponty Halászati ZRt. tevékenységi körébe a haltermelésen kívül egyaránt beletartozik a halászati technológia fejlesztése, a kutatási innováció, a halfogyasztás ösztönzése, míg a Szarvas-Fish Kft. elsődleges tevékenységi körébe az afrikai harcsa tenyésztés, a harcsa feldolgozása és annak forgalmazása is beletartozik. A cég az afrikai harcsa tenyésztésének egész vertikumát lefedi, amelynek része az anyahalak tartása, a harcsa szaporítása, a teljes tenyésztői munka, az ivadéknevelés, a növendéknevelés, az áruhal előállítás és értékesítés, a halfeldolgozás és az áru fuvarozás is. A szakdolgozatom elkészítése során fontos szempont volt, hogy a kiválasztásra került cégek tevékenységével kapcsolatosan az általam összegyűjtött adatok aktuálisak és releváns forrásból származzanak, ezért közvetlenül a vállalkozások vezetőivel végeztem el az interjút. A ponty esetén a monokultúrás termelés technológia alkalmazása során tízszer-hússzor akkora egyedszám használatával, kedvezőtlenebb takarmányértékesítési értékkel, négy fejlődési fázisban alacsonyabb hozamokat lehet elérni, míg a félintenzív technológiát alkalmazva kedvezőbb takarmányértékesítési értékkel, öt fejlődési fázist alkalmazva magasabb hozamokat realizálhatunk, viszont a félintenzív technológia hátrányaként megjelenik a magasabb elhullási arány.

Hazánkban a harcsát leginkább intenzív technológiát alkalmazva állítják elő. A Szarvas-Fish Kft. halgazdálkodása során a fő-, és egyetlen halfaj az afrikai harcsa, annak ellenére, hogy hazánkban a harcsa a termeléstechológiákban leginkább csak mellékalként van jelen. A ponty és a harcsa termeléstechológiájában hasonlóságot mutat a takarmányozás technológia, viszont az is csak a nevelés első három fázisában, ugyanis attól fogva a harcsa áttér a ragadozó életmódra. A polikultúras halgazdálkodás Magyarországon egyre inkább elterjedt haltermelési technológia, amely számos előnnyel rendelkezik. Hazánkban a polikultúras nevelést alkalmazó halgazdaságok, mint az Aranyponty Zrt. is, 84,5%-ban a termelést a pontyra alapozza. A ponty kitűnő alkalmazkodó és tűrőképességének köszönhetően kedvezően állítható elő más fajokkal, mint például a harcsával való együttnevelés során. A hazai polikultúras nevelés egyik irányvonalaként fogalmazható meg a hazai tavi halgazdaságok a Trópenhaus vagy a Ruswil-i üvegház működési elvén való továbbfejlesztése, hiszen hatalmas lehetőségeket nyitna meg az efféle működési forma a magyarországi haltermelésben is.